

Toimintakertomus TILIVUOSI 2020

Tunturi-Lapin Vesi Oy

Puh. 0400 315 761

Martinpisto 2
95970 ÄKÄSLOMPOLO

www.tunturilapinvesi.fi
asiakaspalvelu@tunturilapinvesi.fi

Sisällysluettelo

Katsaus vuoteen 2020.....	3
Yleistä vesihuoltoalasta	3
Yhtiön toiminnasta ja toimintaympäristöstä.....	4
Vuoden 2020 keskeisiä tapahtumia vesi- ja viemärlaitoksella	5
Muu palvelutuotanto ja toiminta	6
Hallinto.....	7
Yhtiökokous	7
Hallitus	7
Tilintarkastus	7
Osakkeet ja osakepääoma.....	7
Henkilökunta.....	8
Valvonta ja toiminnan luvat.....	8
Talouden tunnuslukuja.....	9
Tulojen muodostuminen	9
Uudet vesi- ja viemäri liittymät	10
Tilikauden tulos.....	10
Vieras pääoma	11
Rakennustoiminta ja investoinnit	11
Vesihuoltolain mukaisia tunnuslukutietoja	12
Tulevaisuuden näkymät.....	13
Liittyjämäärien kasvuennuste	13
Tulosennuste vuodelle 2020	13
Tulevaisuuden rakennustoiminta.....	13

Katsaus vuoteen 2020

Yleistä vesihuoltoalasta

EU tasolla vesihuoltoalaa ohjaavia direktiivejä ja asetuksia ovat mm. vesipuitedirektiivi, juomavesidirektiivi, pohjavesidirektiivi, yhdyskuntajätedirektiivi ja lannoiteasetus. Nämä asettavat puitteet myös Suomen kansallisen lainsäädännön kehittämiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö on vesihuollon yleisestä ohjauksesta, seurannasta ja kehittämisestä vastaava ministeriö. Ympäristöministeriö vastaa puolestaan viemäroinnin ja vesiensuojelun viranomaisohjauksesta, ja sosiaali- ja terveysministeriö talousveden laadun valvonnan viranomaisohjauksesta. (VVY 2020).

Maa- ja metsätalousministeriön johdolla on valmisteltu kansallisen vesihuoltouudistuksen hankekokonaisuutta vuosille 2019-2022. Kansallisella vesihuoltouudistuksella etsitään ratkaisuja Suomen vesihuollon uudistamiseen ja toteutetaan tarpeelliset toimenpiteet yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on varmistaa kaikille vesihuoltolaitosten asiakkaille turvallinen ja laadukas vesihuolto. Samanaikaisesti tavoitteena on ottaa harppauksia kohti Suomen vesihuoltolaitosten ilmastoneutraaliutta hyödyntäen uuteen tekniikkaan ja kiertotalouteen perustuvia ratkaisuja. (VVY 2020).

Ympäristöministeriö antoi vuonna 2019 asetukset rakennusten vesi- ja viemäri-laitteistoja koskevista teknisistä tuotevaatimuksista sekä tuotteiden tyyppihyväksynnästä. Asetusten tarkoituksena on edistää rakennusten vesihuollon kannalta terveellistä ja turvallista rakentamista ja korjaamista. Olennaisten teknisten vaatimusten asetukset antavat terveellisyyteen ja turvallisuuteen liittyvät vaatimukset vesi- ja viemäri-laitteistoissa käytettävien rakennustuotteiden ominaisuuksille. Annetut asetukset perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin ja ovat jatkoa rakentamismääräysten kokonaisuudistukselle. (VVY2020).

Suomen Vesilaitosyhdistys ry (VVY) on vesihuoltoalan yhteistyöjärjestö, joka edistää vesihuoltolaitosten toimintaedellytyksiä ja valvoo jäsenlaitosten etuja. Yhdistys tukee laitoksia asiantuntijapalveluilla ja laatimalla ohjeita sekä oppaita laitosten käyttöön. Yhdistys järjestää myös säännöllisesti koulutuksia, kuten vesityökorttikoulutusta, webinaareja ja tilaisuuksia, joissa alalla toimivat voivat kohdata vertaisiaan verkostoituen ja kokemuksia jakaa.

Suomessa on tällä hetkellä noin 1500 vesihuolto-organisaatiota. Vesilaitosyhdistyksen luokittelussa, jossa jäsenlaitoksia on noin 210, jaotellaan laitokset laskutetun vesimäärän mukaan pieniin (alle 250m³/vuosi), keskisuuriin (yli 250m³/vuosi mutta alle 1 milj m³) ja suuriin (yli 1milj. m³) laitoksiin. Tunturi-Lapin Vesi Oy asettuu tässä tarkastelussa keskisuuriin vesilaitoksiin.

Yhtiön toiminnasta ja toimintaympäristöstä

Tunturi-Lapin Vesi Oy toimialana on rakentaa, hoitaa ja ylläpitää toiminta-alueellaan vesihuoltolaissa tarkoitettua vesi- ja viemärlaitosta, sekä tarvittaessa tuottaa myös muita yleishyödyllisiä palveluita. Vesi- ja viemäriverkostosta suurin osa sijaitsee Kolarin kunnan alueella. Verkostoa on jonkin verran myös Muonion ja Kittilän kuntien alueilla. Verkoston kokonaislaajuus on n. 280 km, josta arviolta 5 km on Muonion kunnan puolella ja noin 30 km Kittilän kunnan puolella. Toiminta-alueella etäisyydet ovat melko suuret, matkaa etelästä pohjoiseen 100 km. Vesilaitos on laajentunut vuosien mittaan useaan otteeseen. Viimeisin laajentuminen tapahtui 1.10.2014, kun Kolarin vesilaitos jätevedenpuhdistamoinen siirtyi osaksi Tunturi-Lapin Vesi Oy:tä.

Yhtiön toimisto ja tarvikevarasto sijaitsee Äkäslompolossa. Lisäksi yhtiöllä on Ylläksen keskuspuhdistamo (Rautuvaaran jätevedenpuhdistamo), jossa puhdistetaan Ylläsjärven ja Äkäslompolon matkailualueen jätevedet ja Kolarin jätevedenpuhdistamo kirkonkylän jätevesille sekä Sieppijärven jätevedenpuhdistamo.

Vedenjakelualueet käsittävät Kolarin kirkonkylän, Sieppijärven, Ylläsjärven, Äkäsjokisuun sekä Äkäslompolon kylät. Muonion kunnan puolella oleva Kukaslompolon alue on osa Äkäslompolon verkostoa. Kittilässä Ahvenkankaan, Jauhohjärven sekä Lainion alueet ovat osana Ylläsjärven verkostoa. Vesihuoltolaitos ylläpitää puhdistamojen lisäksi vesi- ja viemäriverkostoon kuuluvia yhdeksää (9) vedenottamoaa, yhtätoista (11) paineen-korotusasemaa, 71 jätevedenpumppaamoaa sekä Äkäslompolossa sijaitsevaa ylävesisäiliötä. Ylävesisäiliöllä tasataan Äkäslompolossa matkailusesonkien vedenkulutuksen huippuja. Äkäsjokisuulla alueen talousvesi ostetaan Äkäsjokisuun vesiosuuskunnalta.

Vakituksia asukkaita kaikilla veden jakelualueilla on yhteensä noin 3200 henkilöä. Liittyneitä kiinteistöjä on yhteensä 2800. Laskutettavia käyttöpaikkoja on 31.12.2020 3548. Ylläksen matkailukeskuksen alueella, Ylläsjärven ja Äkäslompolon verkoston piirissä vedenkäyttö vaihtelee voimakkaasti vuodenaikojen ja matkailusesonkien mukaan.

Tunturi-Lapin Vesi Oy on hoitanut myös Ylläksen alueen latu- ja moottorikelkkareittien talvikunnossapitoa ostopalveluna Ylläksen Matkailuyhdistys ry:lle vuodesta 2008. Toiminta on ollut omana taseyksikkönään yhtiössä. 2018 on allekirjoitettu viimeisin 5 vuotta kestävä urakkasopimus reittihoidosta.

Yhtiöllä on myös Martinpisto 4 sijaitseva teollisuuskiinteistö, jossa oman tarvikevaraston lisäksi on kaksi toimitilaa vuokralla.

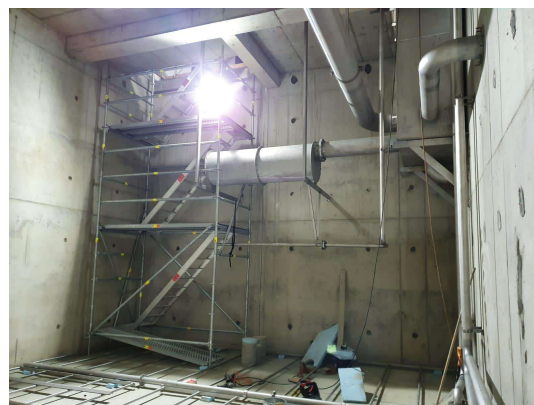
Tunturi-Lapin Vesi Oy:n vastuullinen, kestävä, ennakoiva ja yhteisöllinen toimintatapa on tärkeää kunnalle myös imagomerkityksessä. Jätevesien käsittelyn huono tila tai veden laadun heikkeneminen voivat vaikuttaa merkittävästi mm. Ylläksen matkailualueen vetovoimaan ja laajemmassa mittakaavassa koko Lapin matkailun vetovoimaan.

Vuoden 2020 keskeisiä tapahtumia vesi- ja viemärlaitoksella

- ✓ Kaikkiin uudiskohteisiin on asennettu maaliskuusta 2018 alkaen etäluettavat vesimittarit. Vuoden 2020 aikana etäluettavien vesimittareiden vaihdot saatiin päätökseen Kolarin kylällä ja kilpailutettiin Äkäslompolon mittareiden vaihdot. Vuoden 2021 aikana vaihdetaan noin puolet (700kpl) Äkäslompolon vesimittareista ja loput vuoden 2022 aikana. Joulukuun 2020 loppuun mennessä etäluennan piirissä oli noin 900 käyttöpaikkaa (kokonaismäärä n 3500).
- ✓ Ylläksen keskuspuhdistamon rakentaminen käynnistyi maaliskuussa 2020.

- ✓ Rakenteilla olevan Ylläksen keskuspuhdistamon sisätoihin päästiin marraskuussa 2020.

- ✓ Kolarin uuden jätevedenpuhdistamon suunnittelutyöt käynnistyivät. Rakennushanke kilpailutetaan keväällä 2021 ja rakentaminen käynnistyy 2022.

Muu palvelutuotanto ja toiminta

- ✓ Tunturi-Lapin Vesi Oy jatkoi Ylläksen alueen latureittien sekä moottorikelkkareittien hoitoa ostopalvelusopimuksella Ylläksen Matkailuyhdistys ry:lle. Kesän 2020 aikana toteutettiin myös jonkin verran välttämättömiä moottorikelkkareittien ja latureittien siltojen korjauksia ja uusimisia sekä reittimerkintöjä Kolarin kunnan erillistilauksena.
- ✓ Vuonna 2019 päätetyn TLV-Kunnossapito Oy perustaminen ei toteutunut hallituksen päätöksen mukaisesti. Kunnossapitourakka ei tullut vuonna 2020 ennakkoidusti urakkalaskentaan.
- ✓ Vuoden 2020 aikana solmittiin esivuokrasopimus Lapin pelastuslaitoksen kanssa Paloaseman rakentamiseksi ja vuokraamiseksi. Paloaseman yhteyteen rakennetaan Tunturi-Lapin Vesi Oy:n uudet toimitilat. Rakentaminen käynnistyy keväällä 2021.

Muutokset kirjanpitoikäännöissä ja taloudessa

- ✓ Vuodesta 2020 alkaen vesihuoltolaitoksen taseesta on eriytetty latu ja reitit toimialan tase. Aiemmin toiminnot olivat eriytettynä vain tuloslaskelmissa.
- ✓ Vuodesta 2021 alkaen kiinteistöt irrotetaan vesilaitostoiminnasta omaksi tuloslaskelmaksi ja taseeksi.
- ✓ Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot 4 293 504,49 € on siirretty taseessa kohtaan " Edellisten tilikausien voitto".
- ✓ Hallitus hyväksyi vuonna 2019 sijoituspolitiikan ohjeistuksen, jolla yhtiö pyrkii tasapainottamaan talouden suhdanteita, sekä varautumalla suuriin investointeihin etukäteen. Tämän johdosta vuonna 2020 laadittiin Osuuspankin kanssa OP Private-asiakkuussopimus.

Hallinto

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidettiin 14.8.2020.

Hallitus

Hallitus kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Hallituksen esittelijänä toimi toimitusjohtaja Petri Laiho ja sihteerinä Kati Hursti.

Hallituksen kokoonpano ja kokouksiin osallistuminen

Puheenjohtaja	Johanna Mehtälä	6
Jäsen	Esa Nordberg	6
Jäsen	Raimo Kumpurinne	6
Jäsen	Tapio Niittyrinta	4
Jäsen	Jukka Friman	2
Varajäsen	Heikki Juuso	3
Varajäsen	Jussi Lompolojärvi	2

Toiminimen ovat kirjoittaneet hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja molemmat yksin sekä hallituksen jäsenet kaksi yhdessä.

Hallituksen kokouksissa on ollut läsnäolo- ja puheoikeus myös kunnanjohtajalla sekä kunnanhallituksen puheenjohtajalla.

Tilintarkastus

Yhtiön tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab (JHT, KHT) Juha Väärälä.

Osakkeet ja osakepääoma

Tunturi-Lapin Vesi Oy:n osakepääoma on 306 102,03 euroa ja osakkeita on 3795 kpl, jotka ovat kokonaisuudessaan Kolarin kunnan hallussa.

Henkilökunta

Yhtiön toimitusjohtajan tehtävää on hoitanut Petri Laiho. Toimitusjohtajan lisäksi yhtiön vakituisen henkilökuntaan on kuulunut vesihuoltopäällikkö Suvi Rajander, puhdistamon hoitaja Pekka Möykkönen, vesi- ja viemärlaitoksen hoitajat Jukka Munkki, Timo Saukkoriipi ja Teemu Mantovaara. Toimistosihtööri Kati Hursti on hoitanut laskutusta, vesilaitoksen asiakaspalvelua sekä reittienhoidon tiedottamista.

Reittien hoidon vakituisen henkilökuntaan ovat kuuluneet latukoneenkuljettajat Teppo Kumpula ja Jouko Tainio.

Yhtiön kirjanpidon on hoitanut Yrityspalvelu Harju Oy.

Vuoden aikana maksettiin suoriteperusteisia palkkoja yhteensä 480692,06 €. Hallituksen jäsenten kokouspalkkio oli 60 €/kokous ja hallituksen puheenjohtajan kokouspalkkio 90 €/kokous.

Valvonta ja toiminnan luvat

Valtion viranomaisena viemärlaitostoimintaa on valvonut Lapin Ely-keskus ja kunnallisena viranomaisena vesilaitoksen toimintaa on valvonut Rovakaaren Ympäristöterveydenhuolto. Laitosten vesianalyysit on suorittanut Eurofins Ahma Oy.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt ympäristöluvan Ylläksen keskuspuhdistamolle 26.2.2018, lupa on voimassa toistaiseksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi ympäristöluvan Kolarin uudelle jätevedenpuhdistamolle 20.3.2020, lupa astuu voimaan 1.1.2024 ja on voimassa toistaiseksi.

Sieppijärven jätevedenpuhdistamon ympäristölupa on myönnetty 22.10.2013 ja se on voimassa toistaiseksi.

Talouden tunnuslukuja

Tulojen muodostuminen

Kuluneen vuoden liikevaihto ilman vuokratuloja oli 2,497 milj.€ (2,62 milj.€). Liikevaihto laski noin 5 %. Liikevaihdosta n. 75 % muodostui vesi- ja jätevesimaksutuloista ja loput erilaisista vesihuoltoalaan liittyvien palveluiden myynnistä ja latu-urakoinnista.

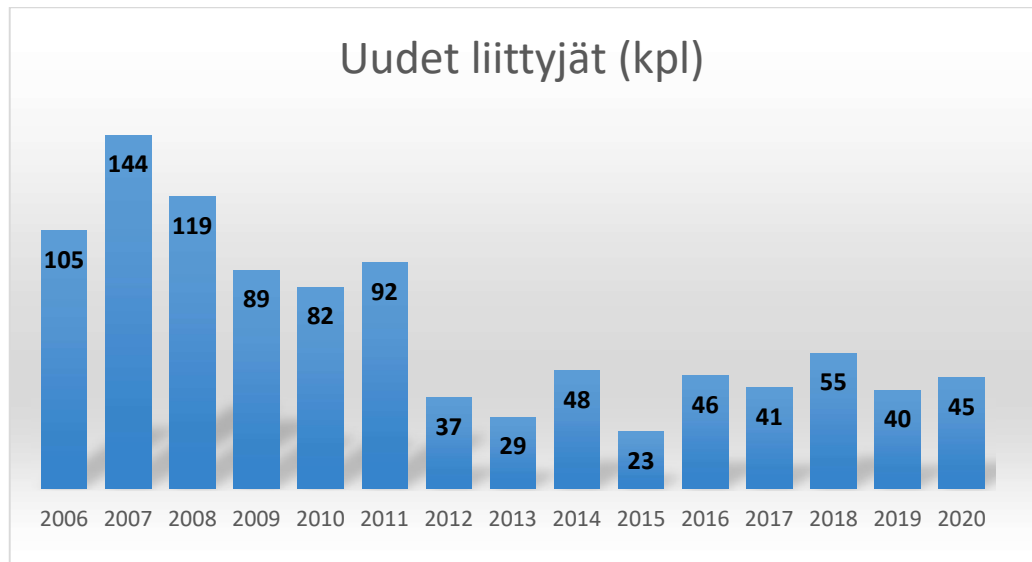

Talousvettä myytiin vuoden aikana 266400 m³. Yhtiön myyty vesimäärä laski noin 10%.

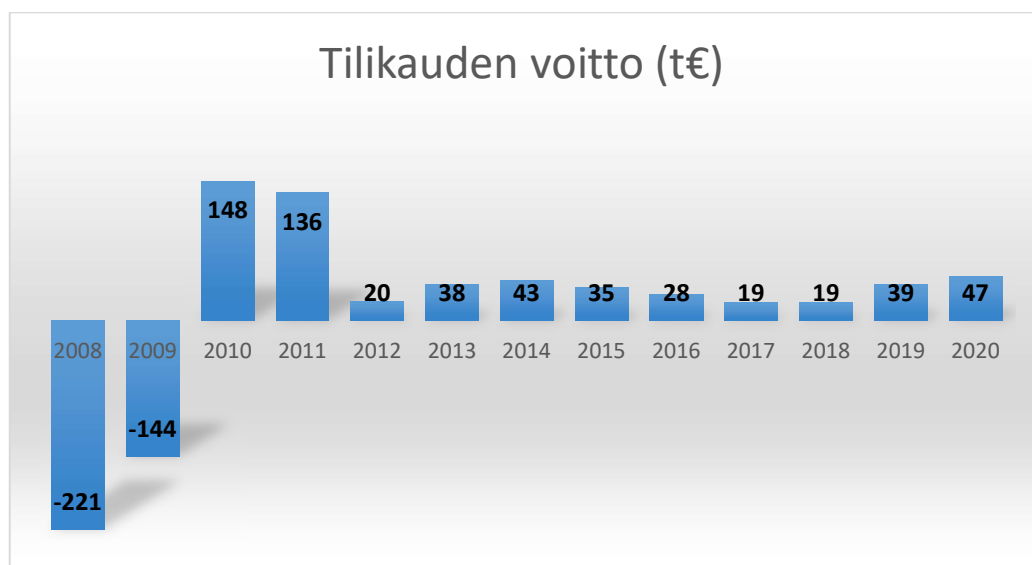
Uudet vesi- ja viemäri liittymät

Uusia liittymissopimuksia tehtiin vuoden aikana 45 kpl (40 kpl) ja liittymismaksutulot olivat 206 370 € (237 984 €). Liittymismaksujen verotus- ja tilikirjaus on muuttunut 1.4.2004. Tästä ajankohdasta lähtien uudet liittymismaksut ovat olleet siirto- ja palautuskelpoisia ja arvonlisäverosta vapaita.

Tilikauden tulos

Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 162 656,31 €. Tilikauden tulos osoittaa 46 896,16 € voittoa.

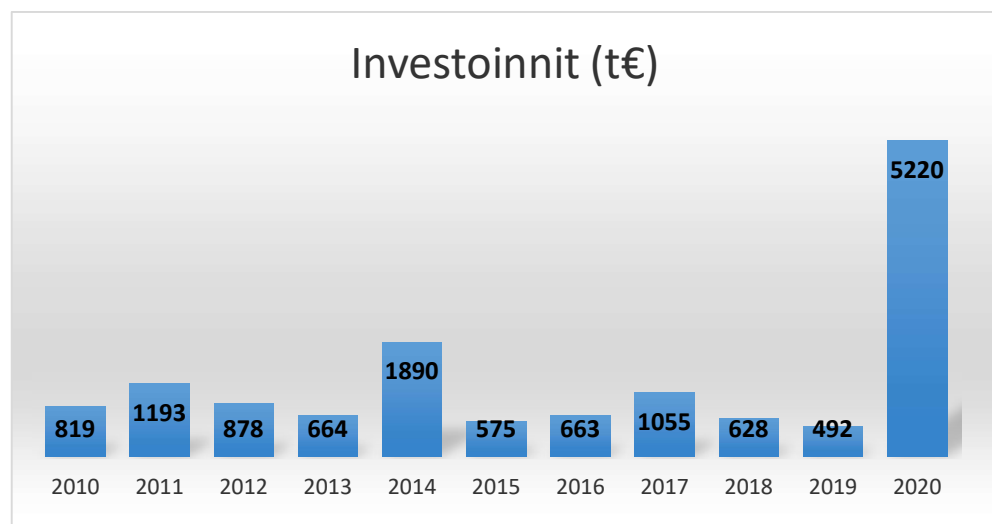
Vieras pääoma

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin Kolarin kunnalle 50 000 € ja vierasta pääomaa jäi lainojen osalta 187 500 €.

Ylläksen keskuspuhdistamon rakentamista varten haettiin ja saatiin Kuntarahoituksen vihreää rahoitusta. Vihreää rahoitusta voi hakea investointihankkeeseen, jossa syntyy selkeitä ja mitattavia ympäristölle hyödyllisiä vaikutuksia. Lainaa nostettiin 5,2 milj.€.

Rakennustoiminta ja investoinnit

Investoinneissa keskityttiin Ylläksen keskuspuhdistamon rakentamiseen. Suuria investointeja uusille kaava alueille ei toteutettu.

Vesihuoltolain mukaisia tunnuslukutietoja

Toimintavuosi	2018	2019	2020
Veden jakelu			
Laskuttamattoman talousveden osuus (%)	44%	39%	41%
Putkirikkojen määrä (kpl/km/a)	0,36	0,36	0,2
Viemäröinti			
Laskuttamattoman jäteveden osuus. (%)	37%	32%	37%
Talous			
Toiminnan tuotot/kulut (%)	156%	177%	172%
Poistot/Investoinnit	1,57	1,77	0,16
Vesihuoltomaksujen vertailuhinta**			
OKT vertailuhinta (€/m ³)	5,21	6,02	6,02
OKT vertailuhinta Suomessa keskimäärin (€/m ³)	5,89	5,86	6,02

** vertailuhinta lasketaan lisäämällä veden käyttömaksuun (€/m³) veden kulutuksesta riippumattomat kiinteät vuosittaiset maksut jaettuna esimerkkikiinteistön veden kulutuksella. Vertailuhinnassa huomioidaan myös 3% liittymismaksusta, joka vastaa pitkän aikavälin reaalikorkoa liittymismaksuun sijoitetulle pääomalle. Omakotitalon (OKT) vertailuarvoina käytetään maksuperusteidemme mukaisesti liittymismaksuissa 150 m² kerrosalaa ja käyttömaksuissa 180 m³/v kulutusta

Tulevaisuuden näkymät

Liittyjämäärien kasvuennuste

Liittyjämäärien arvioidaan pysyvän tulevana toimintavuonna 2021 edellisten vuosien tasolla eli noin 40 liittymää/vuosi. Huoneistohotellihankkeita on suunnitteilla, mutta rakentamisen aloittamisajankohdat ovat vielä avoinna.

Tulosennuste vuodelle 2021

Liikevaihdon odotetaan pysyvän ennallaan ja voiton ennen satunnaisia eriä olevan 26 000 € tappiollinen. Koronaviruksella, mahdollisilla matkustusrajoituksilla ja yleisellä maailmantalouden tilalla on merkittäviä negatiivisia vaikutuksia vuoden 2021 näkymiin ja tulokseen.

Tulevaisuuden rakennustoiminta

Lähivuosien tärkeimpiä investointeja ovat Ylläksen keskusjätevedenpuhdistamon ja Kolarin jätevedenpuhdistamon rakentaminen sekä uusien toimitilojen ja paloaseman rakentaminen. Äkäslompolon kylälle Tiurajärventien varteen suunniteltu runkovesijohdon suurentaminen on tarkoitus käynnistää myös lähivuosina. Röyhkämukanmaan kaavan II-vaiheen rakentaminen käynnistyy kesällä 2021.